СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 92. Джерзі Сіти, Н. Дж., середа, 21-го квітня, 1937. VOL. XLV. No. 92. Jersey City, N. J., Wednesday, April 21, 1937. THREE CENTS

РУЗВЕЛТ ЗА ЗМЕНШЕННЯ ВИДАТКІВ НА ДОПОМОГУ

ВАШИНГТОН.—Президент Рузвелт заявив групі конґресових провідників на конференції в Білому Домі, що він буде домагатися в посланію до конґресу зменшення видатків на допомогу роботи в наступному фіскальному році. За його пропозицією уряд має видати на цю ціль лише півтора біліона долярів.

Деякі конґресмени й сенатори заявляються за те, щоб видатки на цю ціль зменшувати ще далі й стяти видатки на допомогу до 1 біліона долярів.

ҐУБЕРНАТОРИ ПРОТИ ЗМЕНШУВАННЯ ФЕДЕРАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ.

ШІКАҐО. — На запит новинкарської організації Асошіейтед Прес стейтові ґубернатори подали заяви, що вони противляться знижуванню федеральної допомоги, бо це вложилоб на плечі стейтових урядів тягарі, яких стейти не можуть нести. Вони подають, що федеральний уряд повинен видавати на допомогу коло 2 біліони долярів.

Лише два ґубернатори, а саме ґубернатор стейту Делавар і ґубернатор Вермонту заявилися за зниження федеральних видатків на допомогу, заявляючи, що їх стейти готові поносити тягарі допомоги.

СЕКРЕТАР ТОРГОВЛІ ПРОСИТЬ ПРЕСУ ДОПОМОГТИ УРЯДОВІ.

НЮ ЙОРК. — На бенкеті, влаштованім у готелю Волдорф-Асторія членами „Асошіейтед Прес", виступав як головний бесідник Деніел Ровпер, секретар торговлі в кабінеті Рузвелта і закликав ґазети помогли урядові поборювати внутрішніх ворогів та в розвязуванню державних питань.

Бесідник підчеркував передівсім два питання. Перше, освідомити народ краю підпирати в краю лад і закон, а друге, здержати наплив населення з сільських округ у міста, вже й так перелюднені.

Він говорив, що практика показує, що ті ґаґазети найкраще розвиваються, що подають про всі справи чисту правду.

ОШАВСЬКІ СТРАЙКАРІ ВІДКИДАЮТЬ ПРОПОЗИЦІЮ.

ОШАВА. — Страйкуючі робітники автомобільного підприємства Генеральна Моторова Корпорації відкинули запропоновану підприємством угоду щодо години праці й заплати.

Пропозицію цеї угоди предложив на їх зборах посадник міста Ошави, Ґол. Робітники відкинули проект однодушно.

УРЯД МАЄ ПОМАГАТИ ПРИ УРОДИНАХ.

ОЛБАНІ (Ню Йорк). — Нижча палата стейтової леґіслятури ухвалила по горячій дебаті законопроект Файта, на основі котрого місто й стейтовий уряд мають дати при народженню кожної дитини допомогу в сумі 75 долярів. За проект голосували 81, проти 62 посли.

РОБІТНИКИ ФОРДА ВНОСЯТЬ ЖАЛОБИ.

ВАШИНГТОН. — Певне число бувших робітників Фордової Моторової Компанії й інших автомобільних підприємств збирається внести жалоби проти підприємства за упередження до себе проти постанов закону. Окружна робітнича рада в Дітройті вже робить розсліди над цими жалобами.

ПРОЦЕС ПРОТИ СИДЯЧОГО СТРАЙКУ.

НЮ ЙОРК. — На процесі проти обслуги жидівського шпиталю, обвинуваченої за переступлення карного закону через сидячий страйк, виступив як свідок один лікар, котрий зізнав, що через страйк шпитальної обслуги він не міг дістатися до одної недужої дитини „елевейтром", але мусів іти на четвертий поверх пішки, через що він спізнився з лікарською поміччю й дитина через це померла.

РОБІТНИЧІ ВІЧА ЗА РЕФОРМУ СУДУ.

ВАШИНГТОН. — Заходами Робітничої Безпартійної Ліґи відбулися в понеділок вечором віча в 24 великих містах краю за проект Рузвелта про реформу федерального суду.

ҐАЗЕТА ПРИЙМАЄ НАЗАД СТРАЙКАРІВ.

СІЕТЛ (Вашинґтон). — Ґерстова ґазета „Пост-Інтелидженсер" заявила, що вона готова приняти назад на роботу ґазетного фотоґрафа Френка Линча, котрого віправлення з роботи викликало було свого часу три-місячний страйк ґазетярів цеї ґазети.

Ґазетна юнія заявила, що Линча відправлено з роботи за організування ґазетних робітників. Краєва Робітнича Рада потвердила цей закид і казала ґазеті приняти Линча назад. Ґазетні власники не хотіли виконати цього приказу, заявляючи, що закон Ваґнера, на основі котрого видано приказ, не годиться з конституцією й не обовязує. Колиж тепер найвищий суд признав закон Ваґнера конституційним, ґазета заявляє охоту приняти Линча назад на роботу.

ПРОДАЛИ ГРОШІ, СТЯГНЕНІ З ОБІГУ.

Румуни продали на англійському ринку 6 вагонів витягнених з обігу срібних монет по 100 леїв за ціну 82,000 фунтів стерлінґів.

КАТАСТРОФА ПІДЧАС ПЕРЕЇЗДУ ЧЕРЕЗ РІКУ.

Підчас переправи вбрід возом через ріку Гривду недалеко села Кривчичі, слонімського повіту, новгородського воєвідства, вода розірвала віз. Ідучі на ньому П. Савіцький з жінкою й 9-місячною дитиною впали до води. Савіцький з дитиною зміг видістатися на беріг, а жінка Савіцького, зачеплена припадком до частини воза, плинула зі струєю ріки коло 3 км., а опісля потонула.

ХЛОПЯЧИЙ ВИБРИК.

13-літній Михайло Чіх пішов разом з батьком до ліса коло Микуличина, щоб звозити опалове дерево. У лісі зайшов хлопець на шлях лісної залізнички, де на бічниці стояли дві льори, навантажені деревом. Хлопець розкрутив гамульці, а вагони почали бігти з чимраз більшою швидкістю вниз. Аж по двох кільометрах вони вискочили з рейок і розбилися.

ПОБИТИЙ ЕНДЕЦЬКОЮ МОЛОДДЮ ПРОФЕСОР УНІВЕРСИТЕТУ ВМИРАЄ.

Підчас останніх ексцесів у варшавському університеті оенерівська молодь напала й побила 80-літнього професора археольоґії Воташкевича. Цей випадок так поділав на професора, що він дістав атаку серця. Його стан є дуже поважний. Лікарі побоюються за його життя. Здається, що він умирає.

10-ЛІТНЯ ВТОПИЛА 9-ЛІТНЮ.

10-літня Марія Прокопчиківна, донька селянина з Завади під Лодзею, верталася з 9-літньою Яніною Гілівною домів. Між дівчатками зчинилася суперечка, а опісля бійка. Дівчатка знайшлися якраз на мостику над рікою Мрогою, що в цьому місці є досить глибока. Прокопчиківна потрутила Гілівну так, що 9-літня Гілівна впала до води. Дома Прокопчиківна призналася матері, що втопила товаришку. Мертве тіло нещасної дівчинки знайшли аж за якийсь час.

ЧОТИРИ ОСОБИ ЗАМОРДОВАНІ СОКИРОЮ.

В Домбінах, торунського повіту, замордували в ночі власницю 20-моргового господарства Катерину Ричковську, її сестру Марію Києвську, служницю Казимиру Ритман і робітника Михайла Колачковського. Вбивство трапилося підчас сну жертв при помочі сокири. Всіх 4 вбиті особи знайшли на ліжках з розбитими черепами. На місце виїхала судово - лікарська комісія. Злочин поповнили, здається, на грабіжницькому тлі. Та досі не змогли ствердити, що напасники заграбили. Ведуть слідство в цій справі.

НАПАД НА ДІМ КАСІЄРА КООПЕРАТИВИ.

Човири замасковані людці, озброєні в кріси і револьвери, напали віччю з 25-го на 25 березня ц. р. на дім касієра кооперативи „Боротьба" в Поникві коло Бродів та примусили під загрозою смерти мовчати приявних і зажадали ключа від скрині, де була готівка. Ключа їм не дали. Тоді напасники розбили скриню й забрали готівку кооперативи 434.82 зл., а також готівку читальні 146 зл., бо там була й ця готівка. По грабіжі бандити втекли до недаликого лісу. На крик касієра, що зачав будити сусідів, стрілили бандити чотири рази. На людей, що гнали за ними, бандити стрілили сальвою з карабінів. Ведуть слідство в цій справі.

ЗАСТРІЛИЛИ ВБИВНИКА ПОСТЕРУНКОВОГО.

Ще 1935-го р. вбили старшого постерункового Бернацького з постерунку в Варковичах, дубенського повіту. Вбивник - комуніст Антонюк по вбивстві втік і довший час його не могли схопити. Щойно 18-го березня ц. р. постерунок у Варковичах дістав інформації, що Антонюк перебуває в домі Харитона Манелюка в селі Млодава. Туди прибула поліційна стежа. Її привитали стрілами. Тоді поліцаї вжили пальної зброї й убили Антонюка. Рівночасно був тяжко ранений брат власника дому, В. Манелюк.

КОНІ СТРАТУВАЛИ СТАРЦЯ.

В Батятичах, повіт Камінка Струмілова, підчас орання поля сполошилися коні, запряжені до плуга, і стратували йдучого дорогою 86-літнього Василя Курівця, який незабаром — не відзискавши свідомости — помер.

ШКІЛЬНИЙ КОНКУРСОВИЙ БАЛЬОНИК.

На полях села Харлупя Велика коло Лодзі господар Адам Вільк знайшов шкільний конкурсовий бальоник з Голяндії, що за 10 годин перелетів понад 1,000 км. Бальоник вислав Осип Доберен з місцевости Маштріхль. На листівці, що її знайшли коло бальоника, виписали завваги і вислали до Голяндії. Листівка має написи в чотирьох мовах: голяндській, французькій, німецькій і латинській.

СЕНЗАЦІЙНІ АРЕШТУВАННЯ В ДОБРОМИЛЬЩИНІ.

До окружного суду в Перемишлі вплинув акт обвинувачення проти 20 осіб з лісничим державних лісів, І. Качоровським, обвинувачених за надужиття в цих лісах. Слідство вели майже рік, а тимчасом придержані були тільки два обвинувачені. Розправа відбудеться в другій половині квітня й буде тривати коло два тижні. Дня 2-го квітня окружний суд зарядив приарештувати дальших 14 обвинувачених і держати їх в арешті до розправи та підчас неї. Між арештованими є деревні купці, промисловці, бувший командант постерунку, а також бувший війт збірної громади й інші.

АРЕШТУВАЛИ ЗА ВБИВСТВО ДІВЧИНИ МОЛОТКОМ.

Нюйорська поліція арештувала як убивника музикантки Джулії Нусенбавм 31-літнього Мішу Роса, що від якогось часу вважав себе нареченим убитої дівчини. Поліція каже, що арештований признався до вбивства. Каже, що він сперечався з дівчиною; в суперечці вона вдарила його „чимось" по голові, а він її ударив „чимось". Каже, що не знав, що її вбив.

ДЕЗЕРТИР СХОВАВСЬ У ПАЦІ ЗІ СМІТТЯМ.

Військовий жандарм, що переходив вул. Коперника у Львові, завважив, що в ресторані в домі при вул. Коперника 32 сидить пошукуваний дезертир Н. Жултовський. Коли дезертир побачив входячого жандарма, втік на подвіря й сховався в паці зі сміттям. При помочі постерункового жанарм дезертира арештував.

СХОПИЛИ ТРЬОХ ВЛОМНИКІВ З 10,607 ЗЛОТИХ.

Ніччю з 17-го на 18-го березня ц. р. приїхали з Кракова до Ланцуту три касові вломники. Коло 12-тої години впівночі приставили вони драбину до вікна 1-го поверху будинку Комунальної Каси. Цим робом дісталися до кімнати, де є панцирна каса. Касу розпороли вони раком. „Працювали" тут кілька годин. В 5-тій рано прибув до будинку Комунальної Каси возний, щоб прятати в бюрах. Він почув якісь порухи в касовій кімнаті. Зараз побіг по постерункового. За хвилину постерункові окружили будинок каси, та один з них, що мав на собі панцир, увійшов до нутра. Вломники якраз вибігали з салі засідань. Постерунковий стрілив у повітря, а вломники — піддалися. Їх арештували. Це — 36-літній П. Ксьонжек, 32-літній М. Урсіч і 32-літній Ст. Женатний. При них знайшли витрихи, знаряддя до вломів і 10,607 зл. 47 гр. Ці гроші забрали вони з каси Ком. Каси в Ланцуті.

НОВИЙ ҐАЗ.

Военно - хемічний промисл СССР, що в ньому працюють професори Дзержкович, Наметків і Ляндав, відкрив новий, жахливий у наслідках, трійливий ґаз під назвою „Ропа Смерти". Це рідина фіолетної краски. Навіть розріджений водою цей ґаз зовсім припиняє діяльність віддихових орґанів та викликує жахливі опарення на шкірі. Скроплена ним земля довший час залишається неврожайною. Новий ґаз перевищає значно жахливий іперит. Летунська бомба, наповнена цим ґазом, у значній віддалі вбиває всі живі істоти, а врожайну землю переміняє в пустиню. Дотеперішні маски і засоби проти ґазів не мають вартости перед новим ґазом. Перший досвід з цим ґазом перевели на людях на артилерійському полігоні під Москвою. В тій цілі з вязниці на Лубянці привезли чотирьох політичних вязнів і ввели до мурованої пивниці, де опісля вкинули пляшечку зновим ґазом. Наслідок досвіду був такий, що за не цілу мінуту жертви вушилися на смерть.

ЧЕРГОВИЙ ВИСТУП ЄП. ХОМИШИНА

ЛЬВІВ. — Станиславівський епископ Г. Хомишин помістив у „Новій Зорі" з 1 квітня ц. р. „заяву", а в черговому числі тоїж ґазети статтю, в яких ще раз підчеркує свою беззастережну льояльність супроти Польщі, і то без огляду на те, як нас Польща трактує. У своїй „заяві" він говорить: „З самого початку, коли повстала польська держава, я завсіди пропаґував льояльність. Моя льояльність спиралась і спирається на розумі і на вірі в Провидіння Боже, котре кермує долею всіх народів і держав." А в черговій статті цей князь української церкви говорить: „. . . Власть та може бути нам прикра і нас трактувати по мачошиному, одначе належить заховати льояльність супроти неї, з винятком випадків, де йшлоб про справи, противні вірі й етиці".

ПАТРІОТИЗМ БОЛЬШЕВИКІВ.

МОСКВА.—Большевицький офіційний часопис „Правда" з 26 березня ц. р. поміщує статтю про большевицький патріотизм, у якій говорить: „Ми патріоти нашої великої батьківщини. Це нам, советським робітникам, селянам і інтеліґентам належать багаті скарби, ріки, гори, рівнини; це нашими руками, нашою творчістю увязнені води, створені канали і гидростації, розбудовані маґнітогорські і кузнецькі промислові центри, звідки добувається золото, вуголь, нафту. Це наші летуни доконують великих перелетів, опановують стратосферу, розкривають білі плями Арктику для добра всього людства". Переходячи до питання молоді, „Правда" пише: „Молодь — наша будучність, наша надія. Наших дітей треба виховувати в дусі патріотизму, щоб, як це говориться, з молоком матери вливали в себе почуття любови до батьківщини. Советська рідня, советська школа повинні вчити, яскраво розказувати, нашій дітворі, з якими трудношами їх батьки і матері захищали нашу батьківщину, як кращі сини і доньки народу віддавали своє життя за честь і славу батьківщини". Під „батьківщиною" цей офіційний большевицький часопис уважає „Росію". За подібні патріотичні почуття супроти України „Правда визиває українців „націоналістами-шовіністами" та домагається для них тяжких кар.

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ЩЕ ОДИН ГОЛОД У СОВЄТАХ.

МОСКВА. — Знавці рільничих справ твердять на основі звітів наркому рільництва, що на весну 1938 р. запанує в СССР великий голод. Цьогорічні засіви дуже слабі з огляду на недостачу зерна й невиконання весняних робіт, як теж з огляду на саботажі колгоспників. Хоч погода була гарна, то до кінця березня засіяли лише 5,766,000 гектарів, коли минулого року в тім самім часі вже було засіяно 9,639,000 гектарів. В Україні виконали пляни засівів лише на 19%, на Кавказі на 32%, у Білорусі на 27%. Вину складають на тракторні стації та на залізниці.

СЛАБІСТЬ СОВЄТСЬКОЇ АРМІЇ.

ПРАГА.—Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" доносить з Праги, що советської армії, яка начисляє 1,350,000 вояків, в Европі не вважають за таку сильну, як в Америці. Загально в Европі принято, що щодо числа то советська армія дійсно найстрашніша. Але беручи під увагу її слабе технічне вивінування, брак автомобільних і залізничих шляхів, то вона вже не видається такою страшною. Вона справді має три до чотири тисячі тенків і відповідне число літаків, але ці тенки і літаки є невеликої технічної вартости. Польща думає, що враз з Румунією вона моглаб розбити Совєти.

РОЗПОЧАЛИ СТИСЛУ БЛЬОКАДУ ЕСПАНІЇ.

ЛОНДОН. — Минулого понеділка розпочалася стисла бльокада Еспанії, в якій беруть участь 27 держав. Завданням цеї бльокади є недопустити до обох воюючих еспанських сторін зброї, амуніції і добровольців. Цей раз бльокада прибрала серіозний характер. Цікаве те, що червоний еспанський уряд висказав свій протест і незадоволення з приводу цього і навіть дав приказ своїй военній фльоті охороняти навантажені кораблі, що прямують до тих еспанських портів, які знаходяться під владою червоних.

ҐЕНЕРАЛ ФРАНКО РОЗВЯЗАВ ФАШИСТІВСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ.

САЛЯМАНКА. — Ґен. Франко, який підняв революцію проти червоного уряду в імя національно-демократичних засад, опираючи свої сили на кількох партіях, серед яких була і фашистівська організація, звана "Фалянґіста Еспаноля", тепер розвязав цю партію, як теж другу, звану „карлістами", і з них створив одну пів назвою „Сторожа еспанських традицій робучої синдикалістичної молоді".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИБИВАТИСЯ ПРАЦЕЮ, А НЕ БРЕХНЕЮ

Приглядаючись нашому життю, Іван Франко завважив тип людців, що вічно нарікають на кривду, яка їм діється з боку суспільности, що то не визнається на їх спосібностях і не засипує їх почестями та урядами. Звертаючись до одного з таких незадоволених зі словами „Мій синку!", дораджує Франко ось тому нашому „синкові", щоб він менше балакав, критикував і нарікав, а:

„На шлях тернистий сам подався,
І цупко по тернах подрався".

Ось тої науки Франка не хоче визнати певна частина повоєнної американсько-української іміґрації, як і дехто зо старшого покоління. Її не чуть держатись і деякі з тих, що вже виросли і виховалися на чисто американськім ґрунті. Та хоч тих людей нема в Америці дуже багато, то є їх настільки, щоб у певних хвилях, наприклад у такій, коли наближається конвенція У. Н. Союзу, могти робити шум і заколот, та видавати часопис і ріжні відозви та летючки для обріхування певних осіб, як теж ширити ріжні наклепи ще й підшептами. Як знаємо, подібне бувало й у минувшині. Та в теперішнім часі є слідний „поступ" у тім ремеслі. Вже видно, що ті наклепи є ведені друком і усно вправною рукою, такою, якою можуть похвалитися тільки — випробувані чекісти. Бо чи це не метода чекістів, коли хтось відгрожується роками, що проголосить на якогось громадського діяча якісь важні й компромітуючі „документи" політичної, фінансової й приватної натури — і їх не проголошує, не йде з ними перед державний, або хоч громадський суд? Як можна якійсь чесній і патріотичній людині пускати вісти, що вона має документи на те, що хтось, що займає у нас якесь громадянське становище і представляє себе ворогом комунізму, був членом комуністичної партії й писав, скажім під іменем д-ра Л. Раца, комуністичні брошури, — а заразом не проголошувати тих документів і не давати громадянству змоги справу провірити? Як можна в ось такий гидкий спосіб спекулювати на тім, що чейже знайдеться хтось, що повірить у такі провокації, а заразом ще й вимагати, щоб здорова частина громадянства могла мати якусь повагу та довіря до таких людей, що намагаються деморалізувати нашу суспільність ось такими способами, якими послугуються московські чекісти і агенти з польської дефензиви. Таж з паршивої вівці й вовна паршива — каже наш нарід. Та ми відповідаємо на ці напасти, теж за народом, ось так: Брехати — не ціпом махати, кожний потрапить. Наші громадяни, а зокрема члени У. Н. Союзу, добре знають ціну всім тим, що радіб вплинути в народнім житті чи в нашій організації не завдяки праці, ідейности і знанню, а шляхом інтриґ і брехні. Не інтриґ і самохвальб нам треба, а — діл. Не примилюйтеся, „синки", до У. Н. Союзу, бо ми знаємо, що злий чоловік найгірший тоді, коли удає доброго. Виказуйте свої діла, те, що ви доброго зробили для народу і нашої організації. А коли, „синки", не можете виказати добрих діл, то не думайте, що вибетеся вгору — брехнею.

O. C.

СОВЄТСЬКЕ КОЗАЦТВО

Режем Сталіна це режім реставрації багато з того, що разом з царатом, здавалося, знищила большевицька революція.

Реставровано колишнє **самодержавство** (абсолютизм), **царську** Охрану (ҐПУ), **кріпацтво-панщину** (колхози). Тепер прийшла пора реставрації **козацтва**.

Відомо всім, чим було за царату козацтво. Спершу елемент бунтівничий, непослушний, який нераз підносив прапор бунту проти царів (Разин, Пугачоф). Козацтво пізніше дало себе „осідлати" й обернулось у вірну опору царського режиму, яка охоронила його і перед „ворогом внутрішнім", революціонерами, і перед „ворогом зовнішнім", як погранична сторожа, як „мархія" з узброєною людністю.

Тяжку боротьбу довелося перевести большевицькому режімові з козацтвом. Між іншим і з нашим, кубанським. Але ось минуло 20 літ від дня вибуху революції і большевизм знову кокетує козацтво.

У Сталіна зявляються замовлені згори депутації від козаків. На Донщині і на Кубанщині з почину уряду зачинають творити козацькі сотні, привертають їм давній царський однострій: шапки, штани з „лямпасами". Совєтська преса нагло затрубіла про привернення „славних козацьких традицій"; творяться „козачі хори"; сталінські дневникарі кричать про воскресення старого „козацького духа" — войовничости і завзяття. А еміґрантські газети подають навіть пісні, старі царські пісні, лише очевидно перелицьовані, які тепер знову позволено співати козакам. І так давню пісню:

„Скажі нам, царь, адно ліш [слово:
„А ну-ка, братці казакі!"
І всьо казачество ґатово
Паслать на бой сваі палкі" —

тепер перелицьовують совєтські письменники, і от уже козакам вільно співати:

Пусть скажет Сталін сваіо [слово:
„Давайте, братци-казакі!"
І всьо казачество калхозав
Пашльот на бой сваі палкі".

В чім річ? Звідки нагле кокетування козаків? Звідки загравання з формацією, донедавна грізною, большевикам? Звідки дозвіл на відродження однострою і духа людности, що в горожанській війні виявила так недвозначно свою ненависть до большевицького режиму?

Один з еміґрантських козацьких журналів, який знається на річи, пише, що цей новий фокус большевиків треба пояснити не бажанням зєднати собі козацьку „націю" як добрих кіннотчиків на випадок війни. Бо, мовляв, і за царських часів не дуже вже високо цінили нереґулярну козацьку кавалерію, віддаючи перед нею першенство реґулярній. Причина нового большевицького трика інша: Передусім козацтво підчас громадянської війни так сильно було витереблене, а тепер так змаійоризоване „иногороднім" зайшлим елементом, не козацьким, що його реставрація не уявляє для большевизму такої вже страшної небезпеки. Але, з другої сторони, велику небезпеку творять для большевизму кавказькі „окраїни". Їх людність перепоєна ідеєю сапаратизму, а притикають вони своєю територією до Туреччини або Ірану, і пантуранський рух ще не сказав свого останнього слова... Колись за царя Петра І, і перед ним, власне уряд, що непевно чувся в тих свіжоздобутих „окраїнах", кольонізував їх козаками, і зайшлим, зіґнаним з Росії селянським населенням (**російським**), яке хутко теж козачилося. **Так творився свого роду „китайський мур", мілітаризовані московські кольонії порубежні. А завданням тих кольоній було тримати в шаху туземне населення, яке ще вовком дивилося на Москву...**

По упадку царату, по новім вибуху сепаратистичних рухів, між іншим і на Кавказі, по відживленні пантуранської течії Москва знов неспокійна за свої „окраїни", м. і. і підкавказькі. От вона і прагне створити там нову воєнну силу, нове совєтське козацтво з традиціями „боротьби з невірними", **яке пильнувало би границі, душилоб „сепаратистів", одним словом: відогралоб ту саму ролю, яку колись царське козацтво відограло підчас „покорення Кавказу".**

Чи це большевикам удасться? Особливо чи вдасться з рештками кубанців (у великій частині українців) — це інше питання. В кожнім разі це кокетування з козацтвом свідчить зайвий раз про слабість режиму, про непевність себе...

Потопаючий хапається нераз за бритву. Може такою бритвою покажеться і нове совєтське козацтво для імперії Сталіна.

Г. Нойгавзер.

З ТАЄМНИЦЬ СХОДУ

(Малоазійська романтика. — Ніч у Баґдаді. — Араби в кіні).

Після того, як ви проберетесь через Босфор, вам можна зі стації Гайдар-Паша кинути ще раз оком на мрійчу за вами Европу; а те, що вас у далині вітає, це чарівно гарний образ Істамбулу, з його величавими мошеями і мінаретами. І здається вам, що ці ви в якомусь розмріяному сні чуєте щораз помітніше втихаючий голос муезинів, який при допомозі великанських голосномовників завзиває вірних до молитви.

Але вміру того, як ви наближаєтесь до вершин ославленого Тауруcу, то вас щораз могутніше починає захоплювати невимовно змаливо малоазійська романтика, яка у справді таємничий спосіб уміє обєднувати красу природи з дикою жорстокістю. Ту одиноку у своїм роді країну заселюють ось маленькі, чудно любі шакалі, жадливі добичі ґієни і дики, які не так то рідко кидаються і на людей. А далі зустрічаєте тут верблюдів, частенько в тремтах останніх, передсмертних корчів — добити їх з милосердя не береться тут ніхто, бо магомеданин не вбиває ніяких звірят і тому й не дасть добити їх нікому і тоді, коли вони мучаться в корчах... — падла мертвих звірів, довкола яких лаються дикі собаки, горою ж бачите кружляючих у воздусі шулік, теж ждучих своєї пайки з падла, а те все робить на вас якесь несамовите враження.

Але таксамо численні й небезпечні, як і хижаки, є тут і „сини пустині", тобто просто — бандити. Вони рекрутуються здебільшого з колишніх засуджеців та з дезертирів, а живуть з того, що їм удасться добути в учасників мандрівних караван та в туристів. А що того добра вміють вони добувати собі доволі нахабно, на те доказом хай буде ось хочби оповідання дослідника Следзінського про те, як то раз банда таких злодюг, присасоблена до того наймодернішою зброєю, заступила йому дорогу і домагалась окупу. В цім важкім положенню вдалось йому спекатись настирливости жадливих напасників лиш завдяки тому, що зумів переконати їх про близьку небезпеку зі сторони важко узброєних військових стеж, які нібито от-от надтягали, та при допомозі щедро ним роздарованих папіросок. Бо людям, які їх угощують та обдаровують, ті зрештою дуже підозрілі типи не роблять зправила нічого злого.

Та коли вже мова про каравани, то варто зазначити, що один знайважніших караванних шляхів, проведених пустинею, це вперш чергу шлях з Дамаску до Багдаду. І хоч багацько з модерних порядків культурного Заходу заведено вже і тут, то воно всетаки доводиться ще завжди переживати в цім світі фати морґани бурхливі пригоди и страшні припадки. Про це звідають вам хоч і німою, та проте дуже пророчистою мовою черепи, вигладжені пустинним піском до білости, пустинні могили, рештки зруйнованих колес, та видвигнені у правильних відступах дороговкази, шляхом яких доводилось невідомим мандрівникам переживати тисячі жахливих пригод. Отимто воно тепер так, що на те, щоб не наражатися на химерні й небезпечні припадки, а притім звидіти пустиню в усім її просторі, влаштовується мандрівки спільні, які багато краще забезпечують вас від наступів ватаг розбишацьких бедуїнів, ніж мандрівки одинцем. Крім того авта, призначені для спільної мандрівної поїздки, сильно узброюється, причім ще й нерідко є й так, що його дорогу простежують літаки. Правда, колисько — як оповідає уже згаданий дослідник Следзінський — приловлених бандитів зараз розстрілювано. А тепер карають їх ще тяжче. Забирають їм ось їх швидденькі авта і лишають у пустині без харчів і без грошей, внаслідок чого ті „сини пустині" скорше чи пізніше стають її жертвами, загибаючи в океані піску.

А тепер ще дещо про Баґдад.

Це місто, величини Грацу, може почванитися тим, що має найкращу летунську пристань у світі. Цілком модерне вистачення — завдяки напр. великанським рефлекторам тут і в ночі ясно, як у день — спричинює те, що чужі літаки наиваджуються сюди дуже радо. Та треба сказати притім, що незвичайно елеґантно уладжені жадальні, приємні кімнати та ресторани велять нам у дуже милий спосіб відчувати тут англійський вплив і лад. А не годиться забувати і про гарний військовий цвинтар для німців та австрійців, де похований і барон Гольц (відомий німецький і турецький генерал, підчас світової війни командант турецької армії в Галіполі й Іраку. — О. Г.). Оце ось упродовж кривавих змагань у світовій війні вдалось австрійськім батеріям продертись аж туди.

Але найкраще з усього, що чужинець забирає з Багдаду спомином у свою батьківщину, це одинока у своїм роді — ніч, справді орієнтальна, казкова ніч, яка в такій красі не обявляється мабуть ніде у світі. Дійсно — яка ніч! Голубе-лубе небо з тисячами зірок, які — завдяки ідеальній чистоті та прозорости воздуха — бачите ніби всі до одної, так і нагадує вам чари з „Тисяч й одної ночі". І тимто воно вже так, що кожен подорожний, який у Багдаді винаймає собі в готелі кімнату, винаймає притім зправила — два ліжка. Одно в кімнаті, де він за днів шукає захисту від сонячної жари, і де його охолоджує довгий майже два метри вентилятор. А друге — на даху готелю, при допомозі сітки проти москітів захищене цілковито від „злого погляду" сусіда. І хоч температура в ночі ніколи не є нижча 20°, то всетаки нічний воздух дуже відсвіжує духа. Позатим одначе охота забавлятися в Багдаді не надто вже велика. Щодо англійців, то в них з цього погляду є свої клюби, товариські і спортові. Арабиж знову мають „мандрівні звукові кіна", де висвітлюється виключно фільми про ґенґстерів і інших злочинців, накручені тому ще двацять літ в Европі, а опісля наново сінхронізовані. Щодо тексту тих фільм, — здебільша американських та французьких — який арабам є зовсім незрозумілий, то він пояснюється публиці так, що висвітлюють його одночасно з даною фільмою на окремих екранах, і то по обох боках проєкційної площі, без ніяких скорочень. Це ось початок кожної фільми цікавить тубильців майже зправила мало, і вони хотять в першу чергу зазнайомитися з текстом фільми гаразд. Але після того як це вже станеться, арабські дикуни починають захоплюватись дійством фільми так, що коли побачать на екрані втікаючого злочинця, то кричать до нього, щоб утікав скорше, а на адресу поліціянтів вигукують слова найординарнішої лайки. Причім гамірливе тупання ногами означає в них аплявз, тобто, як плескання в руки це самє стільки, що в нас висвітлювання даної штуки. Не обходиться теж при таких фільмах і без стріляння, в якій араби — як відомо, все охочі стрільці! — беруть участь усі, причім трапляється часто так, що такі представлення треба саме в середині дійства переривати, а то тому, що проєкційна площа подірявлена вистрілами скрізь, і мусять її заклеїти папером, якщо представлення має іти далі. Годиться зазначити теж те, що жінки й чоловіки ходять до кіна зправила поокремо, тільки европейські жінки можуть являтися тут разом з мужчинами.

(З німецької мови переклав **д-р Остап Грицай**).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 25. квітня, в год. 12-тій вполудне. Обовязком усіх членів є прийти на ці збори, бо маємо важні справи до обговорення. Це останні збори перед виїздом делеґата на головну конвенцію, так скажім свої думки, чого жадаємо. Напоминаємо довгуючих членів вирівнати свої залеглости. Просимо привести нових кандидатів на членів. — Микола Гуль, предс.; Гаврііл Дацьків, кас.; Іван Дацьків, сек.

УКРАЇНКА В РАДІ „ВАЙ-ДОБЛЮ-СІ-ЕЙ".

При останнім голосуванню серед членів організації „Молодого Жіночого Християнського Союзу" („Йонг Вімен'с Крищен Асосієйшен") вибрано до головної ради директорок між іншими панну Марійку Боднар.

В ОДНОМУ ВОЛИНСЬКОМУ СЕЛІ

(3)

У селі дуже гарна школа, а окремо гарний будинок на мешкання для вчителя. Був у селі учитель поляк, що силував школярів носити „мацеювки" та щоб на вулиці здоровили по польськи, а не по українськи. Та це не вдалося. Дуже рідко може трапитися, що дитина незнайомого прохожого поздоровить словами: „Дзєнь добри!" Загально здоровлять словами: „Добрий день!" (наголос на „о", а не як у Галичині „добридень"). Тим ріжняться волиняки від галичан, що кожний здоровить вас словами „добрий день", а не „Слава Ісусу Христу!" Оповідав мені один галичанин таку пригоду: Іде він ровером (колесом) та якось і не стямився, чи вже переїхав совєтський кордон. Зупинився і питається стрічного селянина:

— С л у х а й т е, господарю, чи я вже переїхав австрійську границю, чи ще по давньому російському боці?

— Ні, пане, ви вже по австрійському боці, ая! Слава Ісусу Христу! — додав він.

— — — — — —

Трохи за селом і на хуторах здовж дороги обабіч ростуть старі великі черешні. Зародили так обильно, що листя майже не видно, лише овочі, червоні, червоні, білі. Та ніхто їх не рве, так і сохнуть на деревах і опадають на дорогу. Таксамо малини. Господарі мають у садках великі малинники, бо ліс далеко, зрештою в лісі малини не ростуть, бо нема зрубів. Нема часу зривати гарних малин, то ідять їх хіба кури й опадають на землю. Немає часу ним займатися. Жнива. Праця кипить на полях, люди жнуть і звозять збіжжя. Ось якийсь везе снопи, баскі чорні коні женуть що сили, збили копіт, курява здіймається високо, снопи розгойдалися, теліпаються. На одному подвірю стоїть старенька бабуся, приклала долоню до чола та довго-довго поглядає.

— Ви чого так, бабусю, дивитеся?

— А дивлюся, що й до того треба мати толк! (себто вміти з л о ж и т и снопи).

— — — — — —

Війт поляк Оліва любить деяких волиняків. Чому? Бо як спечуть порося та запросять його, то він сам спеціщить його. Взагалі волиняки дуже гостинні. Згадують теж добрим словом австрійців з часів окупації. Кажуть, що австрійські вояки (галичани) були для них добрі, помагали робити всяку роботу, чи в полі, чи біля хати, приговорюючи: „Чекайте, чекайте, мамуню, я вам поможу!" А як о п і с л я прийшли московські війська — то с к а з а т и свої (каже бабуся), а все грабили, що попало. Або як прийшли большевики — каже жінка — прийшов їх прапорщик і каже: „Принеси мені аґурцов!" Я гадаю, треба йому вибрати якнайгарніших, молоденьких, зелених, щоби біда не чіпалася. А він, як побачив ті огірки, як не накинеться на мене, револьвером погрожує, що я жартую собі з нього: „Єто у тебя аґурци?!" „А якіж мають бути, пане?" „Должни бить спєлиє, желтиє!" То я йому навибирала самих насінників, щоб відпекатися його.

— — — — — —

На жнива приходять на Волинь поліщуки. Приходять їх і до Луцька по кілька тисяч. Тут їх наймають багатші господарі й дідич. Годяться „від числа", себто від 12 липня до 12 серпня за заплату збіжжям і за харч. Як поліщук вертається на Полісся, господар має відставити йому змолочене збіжжя до Луцька. Відси відставляють уже поліською фірою або залізницею. Щож дають поліщукам їсти? Як у котрого господаря. Рано муку яєшні, хліб, сало (солонину) або пироги (себто печені булочки з вишнями чи черешнями, а не наші варені пироги зі сиром, бо ті звуться тут варениками), а до них миску сметани. На обід капуста чи борщ, вареники, на вечерю полтавські галушки з молоком (наче наша стиранка).

Вечором женці вертаються з поля, співають, а вже на милю-дві чути сильний голос „акліматизованого" волиняка Макаря. Він теж поліщук, та вже 17 літ, як покинув Полісся. Знає його вся Луччина. Сильний його голос. Співає:

„Твоя мати чаровниця,
І недобра розвідниця,
Не напоєш мене пивом,
Не надивиш мене дивом..."

вбо:

„Гей на горі там женці жнуть,
А попід горою, попід зеленою,
Козаки йдуть!
Попереду Дорошенко . . ."

— А хто то був Дорошенко, Макаре?

— Відкіляж мені це знати? Я його не знаю!

— То, Макаре, був такий високий охвіцир — пояснює йому хтось із слухачів — ще давно за України, такий військовий комендант.

Вкінці женці вже на подвірі. Повечеряли. Музики грають. Макар співає, танцює завзято й вигойкує собі до танцю. Танцюю польки, краковяка, потім гопака, козака. Та присюди йому тяжко приходиться йти, бо він присадистий, то поліщуки мають з нього велику потіху, аж за боки беруться, як він при цьому паде!

(Далі буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

У Карпатах.

Туристка: Дзенкуєн вам, ґаздо, ви нам так пекне спровадили з тої гори. Ви вже певне нераз це робили?

Гуцул: О так, прошу пані, як я ще був молодий леґінь, то я все мусів зганяти геть з самої гори корови, що відлучилися від стада.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ВІДВАГА Й ОСТОРОГА.

Посадник міста Джерзі Сіті остерігав у своїй промові до міської поліції поліціаів перед загонистою відвагою.

Згадавши про смерть одного нюйорського детектива в бійці з бандитами, посадник радив своїм поліцаям стріляти до бандитів лише тоді, як бандити стріляють до них. Він казав: „Чи не ліпше це, щоби один поліцай жив, ніж убити сто бандитів?" Як бандити обскочать поліцая так, що він не може відстрілюватися, то вже краще нехай віддати бандитам револьвер, щоби тільки вратувати життя.

Посадник говорив стару правду: кращий заяць живий ніж лев мертвий. Або іншими словами: кращий живий поручник, ніж мертвий генерал.

НАВІТЬ СВЯТО КОСЦЮШКИ НЕБЕЗПЕЧНЕ.

Збиралася польська хлопська партія святкувати річницю битви під Рацлавицями, в котрій Тадей Косцюшко як провідник польського повстання проти Росії побив москалів у 1794-тім році.

Польські хлопи були на такім святі зовсім на місці, бо в цій битві визначну участь узяли польські хлопи, узброєні в коси, набиті нашторц на кісята. Та польський уряд спротивився святкуванню, подаючи за причину заборони свята побоювання, що радикальні елементи, можуть викликати заворушення на святі.

І справді до заворушень прийшло. Польські хлопи не знаючи про заборону, пішли на свято. Тут їм заступила дорогу польська державна поліція з забороною в руці. Хлопи не хотіли слухати. Прийшло між хлопами й поліцією до бійки, в котрій згинули на місці два хлопи.

Отже чи не мав польський уряд слушности, що святкування повстання Косцюшка може викликати поважні заворушення?

ДЕ ПРАВДА?

С. Р. Смит, президент летничого підприємства „Америкен Ерлайнс", помістив у газетах велике оголошення, в котрім питається: Чи ви боїтеся летіти? Він доказує, що небезпека з лету не велика, бо треба пересічно кого 14,165 летів між Ню Йорком і Шікагом, або 425 облетів земської кулі, щоби стрінутися з одним випадком. Це, він каже, є безпечніше ніж їзда залізницею або автом.

Всеж таки не дасться заперечити, що люди мають враження, що літання небезпечніше. Чому це так? Як можна погодити факт з загальним враженням?

Справа в тому, що газетні й радіові вістки про нещасливі випадки розголошуються, а щасливі перелети не розголошуються. Випадки врізуються в память, а щасливі перелети не беруться під увагу. Значить, новинки піддають почування страху, яке утвердиться раз на все, як його не справляти здоровим розумом.

ЗАМОТАНА ДЕМОКРАТІЯ.

Роберт Мейнард Гочинс, президент Шікагоського університету, писав недавно в місячнику Гарпера про ріжні недостачі американського вищого шкільництва. За одну з головних хиб Гочинс уважає зле розуміння демократії, котре заставляє американців думати, що кожний чоловік в Америці є управнений до такої самої суми й такого самого роду освіти.

Гочинс каже, що демократія повинна означати, що загальна освіта повинна бути доступна для всякого від початку до кінця. Одначе „демократія не вимагає, щоби вища освіта була відкрита для всякого, а лишень для тих, що вищою освітою цікавляться й мають здібности, яких вимагає вища умова праця".

Це виглядає на обмеження демократії до одної групи людей. Та Гочинс каже, що університет може лише тоді сповнити своє завдання, як він стане домом свобідної умової праці. „Лишень на таких умовинах може університет причинитися до демократії."

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

НАУКОВІ ВИКЛАДИ ПРО УКРАЇНУ В ІТАЛІЇ.

Annali: R. Instituto Superiore Orientale di Napoli. Vol. VIII. Fase II. Giugno 1936—XIV.

Annali: R. Instituto Superiore Orientale di Napoli. Vol. VIII. Fase IV. Settembre 1936—XIV.

При Королівському Високому Орієнтальному Інституті в Неаполі основано в 1936 р. катедру українознавства. Катедру веде Евген Онацький.

Перед нами два зшитки „Анналів" цього інституту, які вийшли під дирекцією Бернарда Барбеллінія Амідеї. В них поміщено два виклади п. Е. Онацького: В першому — **„Україна й границі Европи"**, в другому — **„Українська мова в сімї словянських мов"**.

В поважно й гідно опрацьованому викладі „Україна й границі Европи" Е. Онацький, наводячи історичні факти взаємовідносин України від початків її існування по сьогодні з великодержавами Европи: Францією, Італією, тощо, доказує европейськість нашої батьківщини. Ввесь виклад, як і всі писання Евгена Онацького, доказують самобутність і окремішність усеї української культури; доказують, що Україна завсіди мала природні звязки з Европою; що й Москва, поневоливши Україну, брала від неї і через неї культуру з Европи.

В другому викладі „Українська мова в сімї словянських мов" Е. Онацький доказує самостійність української мови серед інших словянських мов.

Широко розводиться над ріжними теоріями про нашу мову, про переслідування її в царській Росії. Шкода, що шан. автор цього цікавого викладу не згадав, як тепер Совети „пролетаризують" нашу мову, себто — уподібнюють її до московської. Та це можна доповнити при іншій нагоді.

Як бачимо, Італія, яка досі слідкувала за українською проблемою лиш мовчки, починає нашим питанням цікавитись вже більше й корисно для нашої справи. Найкращим доказом того, що фашистівський уряд Італії отворив оце при згаданому інституті в Неаполі катедру українознавства. Ця подія багато причиниться до того, що і наша суспільність, яку прикро вражала сповидна байдужність Італії до нашої справи, ще більше буде цікавитись Італією та її устроєм, який несе Европі політичне відродження.

М-ло О-ха.

ПОСМЕРТНА ОПОВІСТКА.

Дня 17. квітня ц. р. помер у 46 році життя НИКОЛАЙ ВИННИК, член Тов. „Січ", від. 136 У. Н. Союзу в Карнеґі, Па. Походив зо села Крехововичі, повіт Долина. До У. Н. Союзу вступив у 1916 р. У Товаристві був секретарем і касієром. Покійний полишив жінку і чотирьох синів, найстарший покінчив вищу школу; всі є членами в У. Н. Союзі.

Похорон відбудеться 21-го квітня в годині 9. рано з дому жалоби під ч. 110 Гері Стріт, Е. Карнеґі, Па.

В. И. П.

А. Крупа, секр.

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ

39.

Відділ 7. У. Н. Союзу в МекАду, Па., подає з нагоди конвенції У. Н. Союзу таке: У. Н. Союз це наша найбільша запомогова організація між усім українським народом на світі. І тим ми гордимося. Признання належиться українцям з Шамокін, Па., що зорганізували У. Н. Союз, а українцям з МекАду належиться признання, що в 1914 р. завели в У. Н. Союзі нову систему і поставили У. Н. Союз тим, чим він нині є. А щоб У. Н. Союз став іще сильнішим, подаємо такі проєкти:

1) Головна канцелярія повинна подбати, щоб відділові урядники були плачені з головної каси У. Н. Союзу. Наприклад: комісове малиб діставати з грошей, висланих до головної каси. Предсідник відділу мав би дістати один процент, секретар те, що дістає тепер, себто два і пів процента, а касієр один процент. Таким способом можнаб заспокоїти нарікання касієрів і предсідників відділів. Є відділи, що не мають ніяких кас і не мають чим платити своїх урядників, а ті відтягаються від праці для організації. Нагорода за зорганізованих членів повинна остатися далі. Від зорганізованого члена, обезпеченого на $1,000, платити $5, на $500 — $3, на $250 — $2, а від дітей — $1.

2) Знизити членську вкладку на „Свободу“ з 30 центів на 15 центів. Як „Свобода“ буде потребувати більшої помочі, то взяти її з фонду народнього або адміністраційного. Фонд народній можнаб збільшити, якби ухвалити, що конвенція має відбуватися що 6 років. Тоді можнаб взяти один і пів цента з фонду конвенційного й перенести до фонду народнього. В той спосіб фонд буде збільшений і вистарчить на допомогу „Свободі“, якщо вона такої допомоги буде потребувати.

3) Головних урядників У. Н. Союзу повинні вибирати всі члени. Тоді вибори будуть переведені по демократичному. Такі вибори повинні відбутися впродовж 60 днів перед конвенцією. Вислід виборів повинен бути проголошений на конвенції виборчою комісією.

4) Всі знаємо, що У. Н. Союз потребує Сиротинця, та що сам не може його вдержати. Тому конвенція повинна дати повновласть будучому урядові У. Н. Союзу ввійти в переговори з Сиротинцем у Філядельфії, що є під зарядом сестер василіянок, щоб там сироти членів У. Н. Союзу мали місце до того часу, доки цього Союз буде потребувати, а за це буде У. Н. Союз платити певну оплату, згідно з умовою.

5) Вирішити, щоб головна каса У. Н. Союзу стягала з резерви члена те, що він довжний відділові, який платив за нього вкладки, щоб його не суспендовано за неплачення, і такі залеглі й незаплачені відділам довги має покрити відділам головна каса У. Н. Союзу.

6) Конвенція повинна ухвалити параграф, котрий дав би право приймати поодиноких членів до У. Н. Союзу в тих місцевостях, де нема відділу У. Н. Союзу й нема жадних виглядів на зорганізування там відділів У. Н. Союзу, щоб їх можна приняти поодиноко в члени У. Н. Союзу.

7) Якщо „Свобода“ останеться далі Союзовою, то конвенція повинна назначити число редакторів і їх платню. Самих редакторів хай вибирає головний екзекутивний комітет.

8) Щоб головна конвенція звернула увагу і зробила ліпшу справедливість, як вона є дотепер, щодо висилання делегатів на конвенцію. Відділ, маючи сто і понад сто членів, може вислати тільки одного делегата на конвенцію, а відділ, маючий 25 членів, таксамо має право вислати одного делегата. Тут робиться кривду відділові, котрий має сто або більше членів.

В тій справі проєктуємо, щоб параграф статута 165 змінити в той спосіб: Відділ, складаючийся з менше як 35 членів, не має права вибору делегата, хіба, що злучиться з другим іншим відділом, який також має менше як 35 членів. А параграф 16. статута проєктується, щоб звучав так: Відділ складаючийся зі 100, а не більше як 150 членеів, є управнений до вибору двох делегатів з трьома голосами і т. д.; тоді не будуть більші відділи покривджені і буде більша справедливість.

9) Проєктується додати до параграфу 136 статута, що кожний член, котрий хоче бути вибраний гол. урядником У. Н. Союзу, мусить бути американським ситизеном. (А не так, як параграф говорить тепер, що тільки той гол. урядник має бути ситизеном, котрий хоче бути членом екзекутивного комітету).

10) Проєктується, щоб до параграфу 373 статута при кінці додати: вписує їх до урядової книги відділу, а гроші вповні передає касієрові.

11) Проєктується додати при кінці параграфу 10-го статута: в разі якоїсь неточности при виборах делегата, котра неточність робилаб вибори неправдивими, гол. предсідник має право в такім разі назначити нові надзвичайні вибори делегата.

Петро Матвіїха, предсідник; **Петро Пухер,** касієр; **Андрій Капітула,** секретар і делегат.

40.

Відділ 137 У. Н. Союзу в Вест Істон, Па., на відбутих зборах дня 21. березня 1937 р. ухвалив дати під розвагу конвенційним делегатам такі проєкти:

1) Конвенції цілком знести, бо такі конвенції не приносять ніякої користи. А тимсамим знести теж і конвенційний фонд.

2) Знизити процент з 6 на 3, який мають члени платити від тої позички, котру затягнули на свої грамоти. Бо члени дуже тим покривджені, що від своїх грошей, котрі зложили через ті роки, як належать до організації, мають тепер платити такий великий процент.

3) Щоб таким членам, котрі мешкають під одним числом (наприклад: батько і син, або два сини коло батька) посилати одно число часопису. Бо через те є великі нарікання. І через такі нарікання нераз не можливо приєднати молодого члена до відділу та до організації.

4) Щоб на будуче таким членам, котрі відходять з організації зі зворотом у готівці, а оставляють довг у відділі, в головній канцелярії при виплачуванню тому членові його належитости стягати той довг, котрий він оставляє в відділі. Бо відділ тратить, і не має ніякого способу стягнути той довг від такого члена.

Филимон Сагатий, предсідник; **Іван Терлецький,** касієр; **Стефан Колодруб,** секретар.

Жінка: Я маю багато річей, про які мушу говорити з тобою!

Чоловік: А то цікаве! Бо звичайно ти говориш зі мною лише про ті річи, яких не маєш!

У торговлі автомобілів.

— Пане, ці авта продаємо цілими тузинами!

Гість: Так? А скільки коштує тузин?

ТАРЗАН І БОГИНЯ МАЇВ.

(5)

„Мені прикро, пане майоре, що я не можу йти з вами до „затраченої столиці“ і її „зеленої богині“, відповів Тарзан на переконування майора. Далі він пояснив чому: „Тут є важні справи, які я мушу наглядати. А крім того ґватемальські нетри є цілком відмінні від африканських, і серед них я можу показатись цілком непридатним“.

Його дальші слова перервав рев льва десь недалеко від них. По кількох секундах розлягся вистріл стрільби, а ще далі жахливий вереск якоїсь людини. Миттю Тарзан підскочив угору і, зачепившись на одній руці за гиляку, почав зорити очима місце, звідки доходив крик. Довго він не потребував шукати. Перед ним розкрився образ, що нераз трапляється в нетрах:

Величезний лев, правдоподібно зранений, наляг цілим своїм тілом на якогось мужчину і зі скаженою лютттю рвав його тіло. Тарзан не роздумував довго, тільки по галузях дерев подався до цеї сцени. Лев так був занятий своєю жертвою, що не почув його зближення. Добувши ножа, Тарзан зіскочив з галузи й затопив з цілої сили ніж у серце льва.

Тріпнувшись кілька разів, лев сконав. Стягнувши його тіло на бік, Тарзан видобув нещасну жертву. Глянувши в обличчя цеї жертви, Тарзан закричав: „Бурштар! Звідки ти тут узявся?“ Та Бурштар був ледви живий. Слабим голосом він промовив: „Дарно в полоні в затраченій столиці. Ідирятуй його“... Після тих слів Бурштар замкнув очі і помер.